

O POVESTE CU VLOGGERI DIN VÂRF DE MUNTE

Cei 23 de săteni care locuiesc izolați în cătunul Tecsești, din județul Alba, au devenit vedete de vlog. Tecsești Vlogs, un proiect susținut de Albalact și îmbrățișat cu entuziasm de comunitatea locală, este menit să reconstruiască și să conserve o frumoasă lume veche.

DESPĂRȚII DE CIVILIZAȚIE DE un drum greu, plepici, pe care nici mașina nu poate merge, sătenii din Tecsești au reușit să pătrundă, cu poveștile și obiceiurile lor, în lumea virtuală. Zina, Cornelia, Lae, Livia, Partenie sunt primii localnici din vârf de munte care au postat propriile tutoriale pe YouTube, au învățat cum să facă un bumerang, cum să folosească hahtag-ul, iar filmele realizate la ei în casă și încărcate pe vlog, pe canalul de YouTube și pe altele platforme sociale au ajuns la sute de mii de vizualizări.

În anii '90, satul din Apuceni găzduia 350 de oameni. Familii cu tradiție își iubeau locurile, casele și obiceiurile, de care erau mândri și pe care le păstrau cu sfintețe, neînținate de vremuri. În 2018, în Tecsești au mai rămas 23 de oameni, fiecare fiind acum un păstrător al autenticității locului, al unui mod de viață uitat. Din 2016, compania Albalact li s-a alăturat în eforturile de restaurare a satului,

iar prima finanțare a reinviat una dintre cele mai frumoase case din cătun, care a fost cândva și școală, și primărie - Casa Petric. "I-am cunoscut pe locuitorii din Tecsești după ce Ionuț Onea, fondator al Asociației Groove On, a venit să ne ceară sprijinul pentru reabilitarea zonei", povestește Cristina Miclea, director de marketing la Albalact.

"Proiectul lui, La Origini, a început în 2015 chiar în satul Tecsești din Apuceni, cu o echipă pasionată de voluntari, să creeze un muzeu viu, să refacă vechi așezări și să promoveze tradițiile românești autentice. Ne-am alăturat cauzei pentru că Albalact sprijină aceste valori și s-a angajat de mai mult timp să poarte mai departe poveștile, meșteșugul și vechile tradiții din Alba."

Planurile de restaurare continuă, iar Tecsești Vlogs poate fi urmărit pe platforma www.tecesestivlogs.ro și pe rețelele YouTube, Albalact și Instagram #ViațaLaTecsești.

Cornelia, preteasa cu vorbe de duh

Preteasa Cornelia e iute la treabă și chibzuită la vorbă. Are 72 de ani, dar parcă ar avea 30 și nimic nu rămâne fără rost în casa ei la sfârșitul zilei. A crescut șapte copii, alături de părintele Teceșu. Acum are 19 nepoți și 9 strănepoți, împrăștiați care încotro. "De pe la șapte, opt ani am învățat să succed firul ăla și să țes, apoi să cos, ca să facem haine, să ne îmbrăcăm", spune Cornelia.

Cornelia deschide ușa de la sobă și mai potriveste focul la pită. Nu-i lasă să se stingă, mai are treabă în bucătărie până mai pe seară. Dar mai întâi se duce să slobode gănilor, să dea mâncare

la porci, apoi mulge vacile, pregătește lemnele pentru focul din casă, iar laptele mult îl pune la încheagat, pentru caș. S-a gândit vreodată că într-o bună zi va „sucii” povești pe un...vlog?

Cornelia nu ne lasă să plecăm fără o vorbă de duh. „Se sfădea buna lu' Zina și cu tată-su lui Partenie, iar fiul ei, adică tată-su Zinei, o venit degrabă de dincolo de deal și o strigat la mamă-sa să gate sfada: Mamă, mamă! Într-un târziu a răspuns și bătrâna, iar el îi zice: Hai, mamă, acasă și fi cuminte, că țara gema de prostii!". De atunci, Cornelia a învățat că cel mai bine e să fi cuminte. Adică, înțelept...

Lae, fluierul satului

Cântă cu fluierul toată tineretea lui și a satului. Are o gospodărie mândră Lae, chiar pe coasta muntelui, e plin de săgă și de povești despre șezători la fân și torșul cănepi. Lae a venit în Tecsești după soția lui, Livia. A trecut doar un deal - Dealul Mocsului. Au învățat împreună la școală, au mănânat vacile pe coastă, au răs și au dansat la șezătoare. "Să fi văzut o clacă, o șezătoare de-ala... discoteca de-acum e vax cu prune. De pe la amiază începeau să se adune pe câmp, chemau un vinars și dădeau la băieți, ca să le joace desează o țără. Apoi, făcea gazda un cuptor de pită, avea brânză, slănină, ceapă, întindea pânzele și ne omenea", povestește Lae, mucalită.

Lae și Livia au trăit 30 de ani în Hunedoara. De vreo 15 ani au ieșit la pensie și s-au întors în casa părintească, pe care au îngrijit-o ca pe icoană. "A trebuit s-o întreținem, altfel se dărâma, ca alte case din satul ăsta gol." Au un băiat, plecat să-și aște și el norocul în Anglia. Sunt singuri pe o coastă de munte deasupra căreia, în fiecare dimineață, soarele pictează un răsărit ireal.

Zina, stăpâna cuptoarelor

E veselă și sprintenă, ar povesti până la miezul nopții și ar învăța plăcinte până dimineața. Sau "până asudă grînda!". Nu de mult, Zina a copt prima pită și primul pup cu cartofi în cuptorul nou din Casa Petric, abia recondiționată. Face niște plăcinte fantastice pe lespele, iar rețeta ei e populară în online, urmată în top de primul vlog filmat la șezătoare.

Zina se pregătește acum să coacă și cozonac cu nucă pentru noul episod de vlog. Dar cozonac coace de fiecare dată când e o sărbătoare mare. A învățat să-l facă de la mama ei, de când ea și sora ei erau copii și își vărau nasul în treburile casei. "Făceam și cu nucă, și cu rahat, și cu caș, puneam ouă, vanilie, încingeam cuptorul, lese

bun rău cozonacul, dar acum pentru cine să mai fac?" spune Zina. Băieții ei sunt plecați în Spania, să-și caute rostul. Frații ei s-au pripășit prin alte locuri, nu departe. Sora s-a dus la cele vesnice. Când povestește, râde și plânge în același timp Zina. Plânge pentru că a rămas fără cei dragi în casa din satul cu oameni risipiți. Râde pentru că i s-a născut un vișel creș și dolofan, mai are câțiva câței abia fătați în sură și două pisici. E bucurasă că mâine va fi din nou ea, Zina cea voioasă și pricepută, în fața camerei video. „Cum știu tinerii acum să umble cu smartphone și cu internet, așa eram noi, știam lucrul câmpului. Eu acum m-am apucat de vlog. Și-am să-mi cumpăr și smartphone", glumește Zina cu tot sufletul ei mare.